

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 13 STYCZNIA.

N° 4

ROK 1850.

Dyrektor Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa.

Podaje do wiadomości, że z dniem 20 grudnia 1849 r. (1 stycznia 1850 r.), rozpoczęło się przyjmowanie do Kasy Instytutu Go-
spodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie opłaty wpisowej za drugą połowę roku Szkolnego 18^{49/50}, od Uczniów tegoż Instytutu po rs. 75 i trwać będzie codziennie wyjąwszy dni świątecznych od godziny 11 z rana do 5ej popołudniu, aż do dnia 1^{9/31} stycznia 1850 r.

Uczniowie zatem, którzy do tego terminu opłaty wpisowej niewniosą, na zasadzie deklaracji przez rodziców i opiekunów w Kancelarii Instytutu złożonych, usunięci zostaną z tegoż Instytutu, bez żadnej zwłoki.—Marymont d. 21 grudnia 1849 (2 stycznia) 1850 r.
Radaea Stanu M. Oczapowski.
Sekretarz Instytutu Erlicki.

ZADANIE DO NADGRODY 400 ZLR. MON. KONW.

(z Tyg. Petersburgskiego)

„Gdy z nadesłanych w roku 1847 czterech, a w weszłym roku dwóch rozpraw o chowie bydła rogatego w Galicji, podług zdania do ocenienia ich wysadzonej Kommissji, żadna nie rozwiązuje zadania a więc na wyznaczoną nagrodę 400 zlr. m. k., lub złotego wartości téj summy wyrównywającego medalu, przez hr. Tytusa Dzieduszyckiego i W. Antoniego Mysłowskiego ofiarowaną, nie zasługuje; przeto Komitet nieustający Towarzystwa gospodarskiego, w dopełnieniu uchwały swój z dnia 19 września r. z., ponawia niniejszém Konkurs do wzmiarkowanej nagrody za najlepszą rozprawę, odpowiadającą na następujące pytanie:

„Jakie byłyby najstosowniejsze środki do pomnożenia w jak najkrótszym czasie ilości i poprawienia gatunku bydła rogatego w Galicji.“

Odpisujący na to pytanie powinni przedewszystkiém mieć na względzie celniejsze rasy bydła rogatego krajowego; takowe ile możliwości dokładnie, tak co do charakterystycznych cech jak i utrzymania opisać, a przytém nie spuszczać z oka najslawniejszych teoryj chowu bydła w celujących w tym względzie krajach, z zastosowaniem do naszej prowincji. Nareszcie, zechcą zwrócić swoją uwagę na wybór rasy, któraby, jak w Anglji, zdolniejszą była przedszego wypasu i przybierania więcej mięsa.

Dla ułatwienia pracy odpisującym na ten Konkurs, uważa Komitet Towarzystwa Gospodarskiego za rzecz potrzebną, zadane pytanie bliżej rozebrać, to jest wskazać stanowisko, z jakiego się na nie zapatruje. Ma więc pisarz, o wyznaczoną nagrodę współubiegający się, wskazać nam.

I. Środki najstosowniejsze, to jest:

a) W okolicznościach naszych i w kraju naszym zastosować się ające, siłom naszym odpowiednie; a środki te powinny być takie,

ażeby rolników naszych w ogóle, obywateli i wieśniaków, przez okazanie im korzyści, zachęcić.

b) *Do pomnożenia liczby bydła rogatego* okazać potrzebę, że aby z ziemi większe korzyści ciągnąć mogli, więcej, niż dotąd bywało, bydła rogatego chować powinni.

c) *W jak najkrótszym czasie*, to jest pobudki do rozmnażania bydła mają być tego rodzaju, aby rolnikowi okazały rychło następujący zysk po rozpoczętém rozmnażaniu.

II. *Powinien dalej okazać sposób:*

d) *Poprawienia gatunku bydła rogatego w Galicji*, to jest: tego bydła, które dotąd najpowszechniej u nas się znajduje.

Co się zaś tyczy warunków, e) *że odpisujący powinni przedewszystkiém mieć na względzie i rozróżnić celniejsze rasy bydła krajowego i takowe ile możliwości dokładnie* f) *opisać*, to rozumiemy, że powinien na tych rassach, u nas się znajdujących, wskazać, jakie mają dziedziczne do rasy przywiązane wady lub zalety, czyli o ile rasy są potrzebom i celowi naszego gospodarstwa odpowiednie.

Powinni dalej opisać zwyczajne g) *utrzymanie* tych rass u nas; i o ile (prawdopodobnie) to utrzymanie na własności tych rass naszych wpływa, albo zalety ich zmniejsza, więc powinni nam pokazać h) *jak teoria zagraniczna uczy bydło chować?* i) *a co uczy praktyka hodowania bydła*, używana w krajach, które w tym przemyśle celują. Przez to rozumiemy, że powinni z używanych tam sposobów wybrać i objaśnić nam te tylko, któreby się u nas, w naszych okolicznościach, najłatwiej dały zastosować.

Naostatek, odpisujący mają zwrócić uwagę swoją na k) *wyбір rasy bydła &* (rozumiemy naszego), która własnościami, jakie teraz już ma, obiecuje najwięcej, że przez stosowne (i przez jakie?) uszlachetnienie w potomstwie swoim będzie miała zalety prędkiego wzrostu, rychłego pomnażania swego ciała, prędkiego dojrzewania, tak jak np. w Anglji już są rasy, które tak mają żołądek dobry, i tak karmę zużytkowują, że do dwóch lub trzech lat wzrost swój kończą i do wielkiej wagi ciała dochodzą.

Termin do nadsyłania odpowiedzi przeznaczają się na dzień 1go września 1850 r.

Każda z nadesłanych rozpraw powinna mieć na czele godło, przez autora przyjęte, tudzież załączoną kartkę dobrze opieczętowaną, zawierającą na wierzchu toż samo godło a wewnątrz imię, nazwisko i miejsce zamieszkania autora.

Z rady Komitetu nieustającego Towarzystwa Gospodarskiego.
We Lwowie dnia 17 października 1849 roku.

ZADANIE DO NADGRODY 200 ZLR. MON. KONW.

Za napisanie popularnej nauki elementarnej leśnictwa.

Gdy na ogłoszony w roku przeszłym konkurs dotąd żadna nie nadeszła odpowiedź, przeto Komitet nieustający Towarzystwa Gospodarskiego, ogłasza niniejszém powtórny Konkurs o powyższą nagrodę, za rozwiązanie następującego zadania:

„Napisac krótką praktyczną naukę leśnictwa, popularnie w języku polskim, w dowolnej formie rozprawy lub katechizmu ułożoną, i do potrzeb krajowych zastosowaną.“

Książka taka jest koniecznie potrzebna, gdyż pomimo dość znaczego zbioru dzieł, jakie w literaturze polskiej leśnej posiadamy, pomimo całej gruntowności, z jaką większa z nich część jest napisana, żadne jednakże nie jest zastosowane do pojęcia tej klasy oficjalistów, których my u nas, z małemi wyjątkami, leśniczemi nazywać zwykliśmy; bo po największej części nie są oni niczém więcéj, jak prostemi dozorcami lasów. Prócz tego, żadne z tych dzieł nie wchodzi w szczegóły tutejszego gospodarstwa leśnego, i miejscowych potrzeb nie ma na względzie.

Nie ograniczając w niczém autora i nie wchodząc w szczegóły rozkład samego dzieła, zwraca się jednakże uwagę jego na następujące główne punkta, jako-to: zbieranie i przechowywanie nasion, zasiewanie i hodowanie zapustów i lasów, założenie i podczyszczanie zrębów i lasów, wykazanie znaków po których się poznaje, że las już doszedł ostatniego kresu swojego wzrostu i już daléj nie grubieje, ale zwykle usychać zaczyna, jedném słowem: zagospodarowanie lasów.

Odpowiedź na powyższe zadanie, przez W. Józefa Światopełka Zawadzkiego ułożone, za najlepszą uznana, uwieńczoną będzie, za pośrednictwem Komitetu Towarzystwa Gospodarskiego, nagrodą 200 złr. m. k. lub złotym medalem tejże wartości, przez tegoż W. Zawadzkiego ofiarowana.

Termin do nadsyłania odpowiedzi wyznacza się na dzień 1 maja 1850 roku.

Każda z nadesłać się mających odpowiedzi powinna mieć na czele godło, oraz załączoną kartkę opieczętowaną, zawierającą zewnątrz toż samo godło, wewnątrz zaś imię, nazwisko i miejsce zamieszkania autora.

Z rady Komitetu nieustającego Towarzystwa Gospodarskiego. we Lwowie dnia 19 października 1849 roku.

Kazimierz Krasicki.

za Sekretarza Stanisław Przyłęcki.

O Ekonomicznych zasadach dzierżawy dóbr ziemskich.

(Dokończenie).

Znajdują się wprawdzie dzierżawcy, uważani za rzetelniejszych, posiadający szczególny talent wyptłacania się jakokolwiek, pomimo wysokiego czynszu i podniesienia dochodu w sposób zadziwiający. Lecz po upływie dzierżawy, biada właścicielowi! oddał budynki porządne, zastaje pustki; oddał włościom zamożnych, zastaje zniszczonych i rozpojonych; oddał grunta jako tako urodzajne, zastaje wycieńczone wielokrotnemi zbiorami. Tak więc, albo niewyptatność dzierżawców, albo zniszczenie majątków, bywa skutkiem wygórowanych żądań; właściciel na dzierżawie stracił, dzierżawca nic nie zarobił.

Wina jednak nie ciąży na samych właścicielach; dzierżawcy się do niej także przynależni. Brak potrzebnych kapitałów, jest prawie powszechny między nimi. Nic dziwnego, że przy układach dzierżawnych, obliczając ogólny przychód z dóbr, nie strącają należnego za kapitał wynagrodzenia, bo kapitału tego nie posiadają. Okoliczność ta usprawiedliwia często właścicieli przed szerszonemi żalami dzierżawców. Właściciel oblicza przychód z ziemi, w przypuszczeniu, że dzierżawca, dajmy na to, 2000 owiec utrzymywać będzie, ten ledwo połowę ich posiada. Właściciel rachuje na silny sprzężaj roboczy, na kapitał obrotowy dostateczny, dzierżawca ani jednego, ani drugiego nie posiadając, koniecznie tracić musi, i nietylko wynagrodzenia za własną pracę i użyty acz niewystarczający kapitał otrzymać nie może, ale nawet czynszu uiszczyć nie jest w stanie. Wtedy ucieka się do środków krzywdzących własność mu powierzoną. Sło-

wem, dzierżawcy u nas błędzą pospolicie rachunkiem, porywają się na wielkie dzierżawy bez kapitałów dostatecznych, a nawet bez usposobienia potrzebnego; budują zamki na lodzie, ładują się zawodną nadzieją wysokich cen na produkta; dla nich także dzierżawa jest mniej więcej szczęśliwą spekulacją, ale nie przedsiębiorstwem rozważnie ocenioném.

Nie ulega wątpliwości, że stosunek dzierżawny utrudniony jest u nas pańszczyzną, mianowicie w majątkach obszerniejszych, w których ona zwykle główny środek uprawy stanowi. Właściciel bowiem wydzierżawiający majątek z pańszczyzną, oddaje dzierżawcy do użytku nietylko ziemię, ale nadto narzędzia uprawy. Oprócz więc dochodu z ziemi, oblicza on wartość pańszczyzny i zastrzega, aby mu w całości oddana była. Niełatwo jest ustanowić wartość pańszczyzny, skoro wiadomo, jak niedokładnym jest ona uprawy narzędziem; niełatwo téż ustanowić wysokość czynszu z ziemi, do której uprawy pańszczyzną się przeznaczają. Na jedną jednak okoliczność głównie tu zwrócić uwagę czytelników. Pańszczyzna, będąc narzędziem uprawy, podlega tym samym prawom zużycia i zniszczenia, co wszelki kapitał na tenże cel użyty. Ztąd w duchu stosunku pańszczyźnianego, tkwi obowiązek zapomóg i wsparcia, na właścicielach ciążyący. Otóż obowiązek ten w umowie dzierżawnej, winien być rozważnie uwzględniony. Właściciel zastrzegający stan pańszczyzny, przy zwrocie dzierżawy, zwykle i słusznie składa wszelkie względem włościom obowiązki na dzierżawcę; inaczej tenże jako użytkujący z pańszczyzny, łatwo mógłby nadużywając służącego mu prawa, właściciela na znaczne wyprować kosztów. Lecz z przekazania obowiązków, wynika konieczność uwzględnienia ich, przy ocenieniu pańszczyzny. I tak np. jeżeli dzierżawca bezpańszczyźniany, przy obliczaniu ceny dzierżawy, z wszelką słusnością 10 do 15% rachować dla siebie może, od kapitału na uprawę użyć się mającego, ze względu na zużycie, również od wartości pańszczyzny przez właściciela mu podanej, tenże sam procent stracony być powinien.

Zwracamy na ten przedmiot tém usilniej uwagę, iż stan włościom pańszczyźnianych jest bardzo często powodem zatargów między stronami.

Trzyletnie dzierżawy, dawniej tak pospolite u nas, są już powszechnie za szkodliwe uznane. Postęp wyobrażeń w tym względzie, jakkolwiek niewątpliwy, jest jednak niedostateczny. Szczęście, rzadko gdzie nawet dziewięcioletnie terminy, zastąpiły tryb dawniejszy. Zapewne prawo cywilne u nas obowiązujące, którego zasady wcieliły się w życie i obyczaj mieszkańców, utrudnia wprowadzenie terminów długoletnich angielskich, pod wpływem niesłusznych przywilejów i prawa o niepodzielnosci ziemi powstałych. Szczęście jednak terminy nie wystarczają potrzebom rolniczego przemysłu. Gospodarstwa zaniedbane, ledwo w przeciągu lat sześciu, do porządku doprowadzić się dają, dla tego dwunastoletnie, zdają nam się być najkrótszym umów dzierżawnych zakresem.

Zdarza się także często, że właściciele wkładają na dzierżawców obowiązek czynienia znacznych ulepszeń, stawiania budynków, osuszania lub karczunku gruntów. Umowy tego rodzaju, bywają najczęściej powodem zatargów między stronami, a roboty mniej dokładnie i drogo wypadają. Lepiej zawsze wydzierżawiać majątki już urządzone, zastrzegając utrzymanie ich w jak najlepszym stanie, a długoletnie terminy same przez się sprawiają, że dzierżawca przez dobre gospodarowanie, wartość majątku utrzyma a nawet podniesie.

Nie można dosyć zachęcać, nie można dosyć namawiać usposobionych gospodarzy, posiadających mniej znaczne kapitały, aby zamiast kupować drogo drobne własności ziemskie, używali onych na dzierżawę dóbr obszerniejszych. Tam każda myśl szczęśliwa, każdy projekt trafny i dobrze wykonany, obszerne znajdując zastosowanie, stokrotnie się wynagradza. Gdy na drobnej własności, oszczędność w gospodarskich i domowych wydatkach, jest główną intraty podstawą, tam obok tejże oszczędności, wszędzie i zawsze niezbędnej, nauka, znajomość rzeczy, obrot trafny kapitałów, stać się mogą obfitým dochodów źródłem.

Teorja i doświadczenia dowodzą nieustannie, że wszelki kapitał nieruchomy, przynosi dochód stałszy wprawdzie ale najmniejszy. Kapitał zaś ruchomy, jakim jest właśnie na dzierżawę użyty, ma słusze prawo do wyższego wynagrodzenia, jako więcej utracie podległy. Skoro jednak zadaniem czynnego i usposobionego przedsiębiorcy, jest zapobiegać tej utracie własną pracą i gorliwością, ztąd też umiejętność i praca, znakomite a sprawiedliwe dzierżawcy zapewniają dochody.

W krajach, w których ziemia kupuje się w stosunku 2 do 3 procentu, jakoto: w Anglii, Belgji, Hollandji, dzierżawcy 10 do 15% od kapitału obrotowego otrzymują. Szanowny dzierżawca Michałowski zapewnia nawet, że w Szkocji (*), procent do 20% dochodzi. U nas mniej liczne ale świetne przykłady wskazują znakomite majątki, równie korzystnie jak chlubnie na dzierżawie nabyte.

W powyższych o stosunku dzierżawnym uwagach, ograniczyliśmy się na przedstawieniu głównych ekonomicznych zasad. Lecz niedogodności dzierżaw wynikają także często ze strony prawnej układów. Strony tej, jako dla nas obcej, nie ośmieliliśmy się dotknąć. Chcemy jednak przedstawić prawnikom naszym, jak wielkąby krajowi uczynili przysługę, gdyby ten przedmiot wypracować chcieli, i podali nam wzory kontraktów dzierżawnych, któreby prawa właścicieli i dzierżawców w najściślejsz zabezpieczając, przecinały drogę długim procesom, prowadzącym za sobą zniszczenie własności i obustronne niepowetowane koszty.

W końcu, niech nam wolno będzie dotknąć strony najdrażliwszej przedmiotu, przyczyny najważniejszej, bo sięgającej dna natury naszej. Ani sprawiedliwe ekonomiczne zasady, ani najbieglejsze prawne określenia, nie zapobiegają złym skutkom umów dzierżawnych, bez poczciwój i dobrej wiary stron działających. Dzierżawcy mianowicie baczyć powinni, że w ich rękę jest majątek właścicieli, umową dzierżawną powierzony. Na nich przeto ciąży surowa moralna odpowiedzialność za nadużycia, jakich z prawa possessji, pomimo najdokładniejszej umowy, łatwo dopuścić się mogą.

Któryż naprzykład warunek, jakież opisy zapewnić mogą właścicielowi staranną uprawę, dokładny zasiew pól w ostatnim roku upływającej dzierżawy, jeżeli tego dobra wiara dzierżawcy nieusłucheczni?

O dobrą więc wiarę starać się nam przedewszystkiém potrzeba. Ona jedna, w braku ekonomicznych i prawnych zasad, wystarczyć może, tamte bez niej nigdy skuteczne nie będą.

L. G.

Doświadczenia w leczeniu zarazy śledzion sposobem aleopatycznym i homeopatycznym.

(Ciąg dalszy).

Już to z przyczyny tak znacznej straty jaką w upłynionym roku, z powodu nieszczęsnej zarazy śledziony, ponieśliśmy, już to dla tego, że w owym czasie tuczne skopy lepiej popłacały, niżli było opasowe, kupiliśmy na folwark Adolfsdorf w sierpniu r. 1844, 300 skopów grubowalnych, młodych, silnych z okolicy nadwiślańskiej, i połączyliśmy je z 200 skopami z własnych owczarni wybrakowanymi. Do końca października stały one w hurtach pod gołem niebem, a później wprowadzone zostały do owczarni, jak to wyżej powiedzieliśmy, niemal zupełnie odnowionej.

Do 29 grudnia cała gromada była zupełnie zdrowa; a więc, pewnemi już byliśmy, iż nieszczęsna zaraza pokonana przecież została, lecz niestety, i tą razą nadzieja nas omyliła. W wiliżu bowiem Nowego Roku padł nagle skop merynos; następnego zaś dnia, czyli 1go

stycznia, 3, a 2go tegoż miesiąca padło 7 skopów na tę samą zarazę. Pomiedzy temi 11 sztukami były 4 skopy nadwiślańskie; a zatem zniknęła nadzieja, że te silnie i zupełnie inaczej od młodości utrzymywane zwierzęta, nie ulegną tejże zarazie. Tymczasem niezwłocznie wyprowadziliśmy owce z owczarni do stodoły.

Ponieważ w poprzednich latach środki aleopatycznego poniekąd żadnego, a przynajmniej bardzo wątpliwy przeciw zarazie o której mowa, wywarły skutek, przeto postanowiliśmy udać się teraz do lekarstwa homeopatycznego, opisanego w zaiste nader ważnym dziele weterynarza Günthera. (*)

Tym końcem; 2go stycznia umieszaliśmy pewną ilość owsa z *Anthracinum* i daliśmy go do spożycia skopom. Jednakowoż, uważając sposób ten dawania lekarstwa nie dosyć pewnym, gdyż nie nawykione do owsa skopy, nie jednostajnie go spożywały; udaliśmy się przeto do arszeniku białego (*arsenicum album*) w piątój potencji: skutek przeszedł najmielsze nasze oczekiwania. Postępowaliśmy tu jak następuje.

Najprzód postawiliśmy w owczarni dwóch oficjalistów gospodarских, którzy na przemian dniem i nocą obserwowali stan zdrowia owiec. Głównym ich obowiązkiem było odłączać sztuki okazujące najmniejsze nawet oznaki choroby, od zupełnie jeszcze zdrowych. Na nieszczęście, wkrótce liczba pierwszych przeszła 2/3 całej gromady. Najpewniejszą oznaką początkowego zarażenia jest *mocne zaczerwienienie się białka oka*; a to tak dalece, iż żyłki onegoż, które w stanie normalnym, zaledwie są widzialne, dochodzą teraz grubości nitki zwyczajnej; skutkiem tego, całe białko jest różowe.

Skopy zarażone dostawały po 3 homeopatyczne dozy arszeniku; a mianowicie rano, na południe i na wieczór po 2 do 3 kropli na język; zdrowe zaś dostawały go dwa razy dziennie, rano i na wieczór. Wylączanie zarażonych od zdrowych, i z oddziału pierwszych powracających do zdrowia, w początku miało miejsce co dwa dni, później co 4, a w końcu co 6 dni.

Tylko z oddziału zarażonych padły 3-go stycznia 3, 4-go, dwa 5-go jeden skop. Białka oczu będących w tym oddziale, znacznie już były mniej czerwone niżli zrazu. A lubo w następnych dniach wypadły tu jeszcze 3 sztuki, to przecież stan zdrowia reszty, widocznie szybko się polepszał; o czém, z coraz większego wracania białka oczu do stanu normalnego, z pewnością sądzić można było.

Ogółem straciłszy tą razą 29 skopów, pomiędzy któremi było 12 grubowalnych nadwiślańskich. Pomimo, że od 10go stycznia już żadna sztuka nie padła, jednakowoż dozorowanie stanu zdrowia było to samo co z razu, aż do końca stycznia. Lekarstwo zaś kontynuowaliśmy jeszcze czas niejaki, a mianowicie w trzecim tygodniu stycznia, każda sztuka dostawała go raz na dzień, a później co drugi dzień.

W ciągu tego czasu, zbudowaliśmy na przedce w lasku brzozowym, wyżej wspomnianym, o 800 kroków od folwarku Adolfsberg oddalonym, szopę, o ile było można, przeciw zimnu zabezpieczoną; w której, w pierwszych dniach lutego, umieściliśmy całą gromadę skopów: albowiem nietylko owczarnię i stodołę, w której dotąd też skopy stały lecz i cały ten folwark uważaliśmy, że tak powiem, przesiąknięnym tą nieszczęsną chorobą.

Rafki i hurty, przeniesione ze stodoły do wspomnionój szopy potynkowano mlekiem wapienném; a dla tém większej pewności, czyli aby przeciąć wszelką styczność z folwarkiem Adolfsberg z owcami, paszę dla nich brałszy z innych folwarków.—Prócz siana i słomy, dostawały one tu brachę; były ciągle zdrowe, spały się dobrze i na wiosnę na rzeź sprzedane zostały. Ani jedna sztuka przez cały czas ich tutaj pobytu nietylko nie padła na zarazę śledziony, lecz nawet ani jedna nie zachorowała.

(Dokończenie nastąpi.)

(*) Patrz Przegląd gospodarstwa w Michałowie z roku 1847 T. XI, nr. 2 Roczników.

(*) Der homeopatische Thierarzt. von Fry. Aug. Günther. Sondershausen. 1844.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ź E.

London 7 stycznia. Dowozy zboża w ciągu zeszłego tygodnia były niesłychanie małe, a że i kupców nie wielu na targ przybyło, dla tego ruch we wszystkich artykułach był nieznaczny, a ceny są nominalne na poniedziałkowej stopie. Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica 44 sz. kwar. (zł. 36 gr. 20 korzec), jęczmień 26 sz. 8 pen. (zł. 20 gr. 25 kor.), owies 17 sz. 9 p. (zł. 14 gr. 23 kor.), groch 28 sz. (zł. 24 korzec). Dowieziono z zagranicy 2520 kwarterów pszenicy, 3376 kw. jęczmienia, 5030 owsa.

Porównanie przecięciowej stopy cen zboża w Anglii w dniu 27 grudnia.

	Pszenica.	Jęczmień.	Owies.	Żyto.	Groch.
1848 r.	47 sz. 6 p.	31 sz. 4 p.	18 sz. 4 p.	29 sz. 1 p.	33 s. 7 p.
1849 r.	38 sz. 9 p.	25 sz. 9 p.	15 sz. 9 p.	22 sz. 9 p.	27 s. 5 p.

Różnica 8 sz. 9 p. 5 sz. 7 p. 2 sz. 7 p. 6 sz. 4 p. 6 s. 2 p.
Szyling angielski według kursu terażniejszego liczy się 2 złote groszy 3.

W E Ł Ń A.

Wrocław 9 stycznia. W tym tygodniu znowu zakupiono pewną ilość wełny Rosyjskiej jednostrzyżowej po 47 do 51 talarów, jakoteż Polskiej wełny na sukno po 57 do 63 talarów cent. Za Szląskie cienkie loki płacono 58 do 55 talarów. Umowy na przyszłą strzyżę żywo idą, i znowu porobiono kilka kontraktów na wysoko cienką i cienką wełnę.

Leeds 2 stycznia. W handlu zagraniczną wełną, przez ciąg ostatniego miesiąca daleko większy ruch panował niżeli bywa zwykle w tej porze roku i o tym zwłaszcza czasie; ceny podniosły się nawet znacznie i dobrze się trzymają. Ruch suknami znacznie się powiększył, a ponieważ fabrykanci sukna małe posiadali zapasy wełny ze stałego ładu zwłaszcza z Niemiec wszędzie się teraz o nią starają, przez co poszła w górę.

Rochdale. W ostatnich czterech albo pięciu miesiącach handel flanelą i flanelkami szedł bardzo pomyślnie. Robotnicy bardzo są zatrudnieni, fabrykanci wyczerpali już zapasy wełny i znowu biorą się do nowych zakupów.

Bradford. Pomimo że dowóz wszelkiego rodzaju wełnianych wyrobków bardzo jest znaczny, ceny ich przecież są wysokie. Włóczka dobrze odchodzi i po dobrych cenach, które się jeszcze wzmogą w tym miesiącu, dla tego też i ceny wełny idą w górę.

KURS GIEŁDY BERLIŃSKIEJ.

Dnia 9 stycznia 1850 roku.

P A P I E R Y.		żądata	placa
Rosyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb. 4%		89 3/4	—
Rosyjsko-Angielska Pożyczka 5%		111 1/2	111 1/8
Polskie Obligacje Skarbu 4%		81	80 1/2
" Listy Zastawne		96 1/2	96
" Listy Zastawne nowe.		96	95 1/2
" Obligacje Udziałowe		119 1/2	119 1/2
" Obligacje 500 złotych.		81	80 1/2
Certyfikaty B. P. na Oblig. czast. lit. A. 300 zł. 5%		94 3/4	94 1/2
lit. B. 200 „		17 1/2	17

Srednie ceny żywnosci na targach Warszawy i Pragi.
Dnia 11 stycznia r. b.

OD RS. KOP. DO KOP.		OD RS. K. DO RS. KOP.	
Żyta korz. 4 ćw.	2 28 1/2	Słomye. 100 f.	— 30 —
Pszenicy ditto	3 84 1/2	Siana fura 1 k.	3 30 — 5
Grochu polnego	2 10 —	" „ 2 k.	5 — — 7
" „ cukrowego	2 65 —	Słomy fura zw.	1 50 — 2 25
Fasoli.	4 36 1/2	Drzewa sos. s.	7 44 —
Gryki.	1 83 1/2	Wół dobry.	36 — — 53 32 1/2
Jęczmienia.	2 2 1/2	" „ średni.	28 35 — 35 10
Owsa	1 69 —	" „ lichi.	18 90 — 27 90
Mąki pszen. pr.	6 60 —	Ciele.	1 95 — 3 30
ordyn. kor. 6 ćw.	5 47 1/2	Baran.	— — —
" „ żytn. pytlo.	— — —	Wieprz dobry.	14 — — 24 30
grycz. kor. 4 ćw.	3 — —	" „ średni.	10 50 — 13 50
Kaszy jaglannój.	5 33 1/2	" „ lichi.	5 45 — 10 —
" „ grycz. zw.	3 80 —	Masła funt.	— 18 —
" „ drobnój.	6 82 1/2	Słoniny „	— 11 —
" „ jęcz. perło.	9 — —	Kartofli korzec	1 5 —
" „ ordyn.	2 96 1/2	Okowity gara.	— 83 —
Siana cet. 100 f.	— 77 —	Szumówki gar.	— 49 —

Sprowadzono na targ Pragski z Cesarstwa Rosyjskiego wołów sztuk 25 z różnych miejsc królestwa sztuk 484 ogółem wołów sztuk 509 wieprzy 161 cieląt 648 baranów — z tych zakupili rzeźnicy tutejsi na konsumcję miasta wołów sztuk 381 wieprzy 595 cielęta wszystkie.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 11 stycznia 1850 roku.

	ŻADAJĄ		DAJĄ.	
	R. sr.	kop.	R. sr.	kop.
1. WEXLE.				
Berlin 100 talarów	2 M.	93 — 30	93 —	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	92 —	25 —
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	140 25	—	—
Londyna 1 funt sterlin.	3 M.	6 42	6 —	38 —
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	100	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	—	100	25 —
Paryż 100 franków	2 M.	76 20	—	—
Wiedeń 150 złr.	2 M.	85 95	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	—
2. MONETY.				
Rosyjskie Imperjały.		—	—	5 — 20 —
Holender. dukaty nowe		—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	—
Rosyjskie assygnaty		—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblig. Skarbowe za 10 rs.		—	—	—
" „ „ 4% rs.		—	—	80 —
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup.		—	—	—
" „ „ nowe za 100		—	—	14 — 91 1/2
Obligacje udziałowe na 300 złp.		—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.		—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B. na 200 złp.		—	—	—
Serje wylosow. lit. na — złp.		—	—	—
Dowody Kom. Certyf. Likw. złp. 100		—	—	—

Wartość kuponu kop. 3 1/2